

Život
Franka Sakalského

Napísal: Jozef Janek
Ilustrácia: Jana Rejníčková

Život
Franka
Sakalského

Napísal: Jozef Janek
Ilustrácia: Jana Olejníková

Život Franka Sakalského
Janek Publishing
4429 Crestdale
West Bloomfield, MI 48323
USA
248.363.2640

Text copyright ©2007 by Jozef Janek
Illustrations copyright ©2007 by Jozef Janek

All rights reserved. No part of this book may be reproduced, transmitted, or stored in an information retrieval system in any form or by any means, graphic, electronic, or mechanical, including photocopying, taping, and recording, without prior written permission from the publisher.

1st Janek Publishing U.S. edition, 2007

Layout & design by Klaudia Janek
kmjanek@yahoo.com
Cover designed using Corel®Paint Shop Pro®
by Chris Steele
Illustrated by Jana Olejníková
Printed by Lulu, Inc.
<http://www.lulu.com>
Printed in the United States of America

Pbk.

Contents

Uvod ·1·

1882 ·2·

Na Atlantickim Moru ·9·

Konečne vof Amerike – New York ·16·

Vof Pensylvanii ·22·

Vof Passaicu, New Jersey ·31·

Chicago, Illinois ·34·

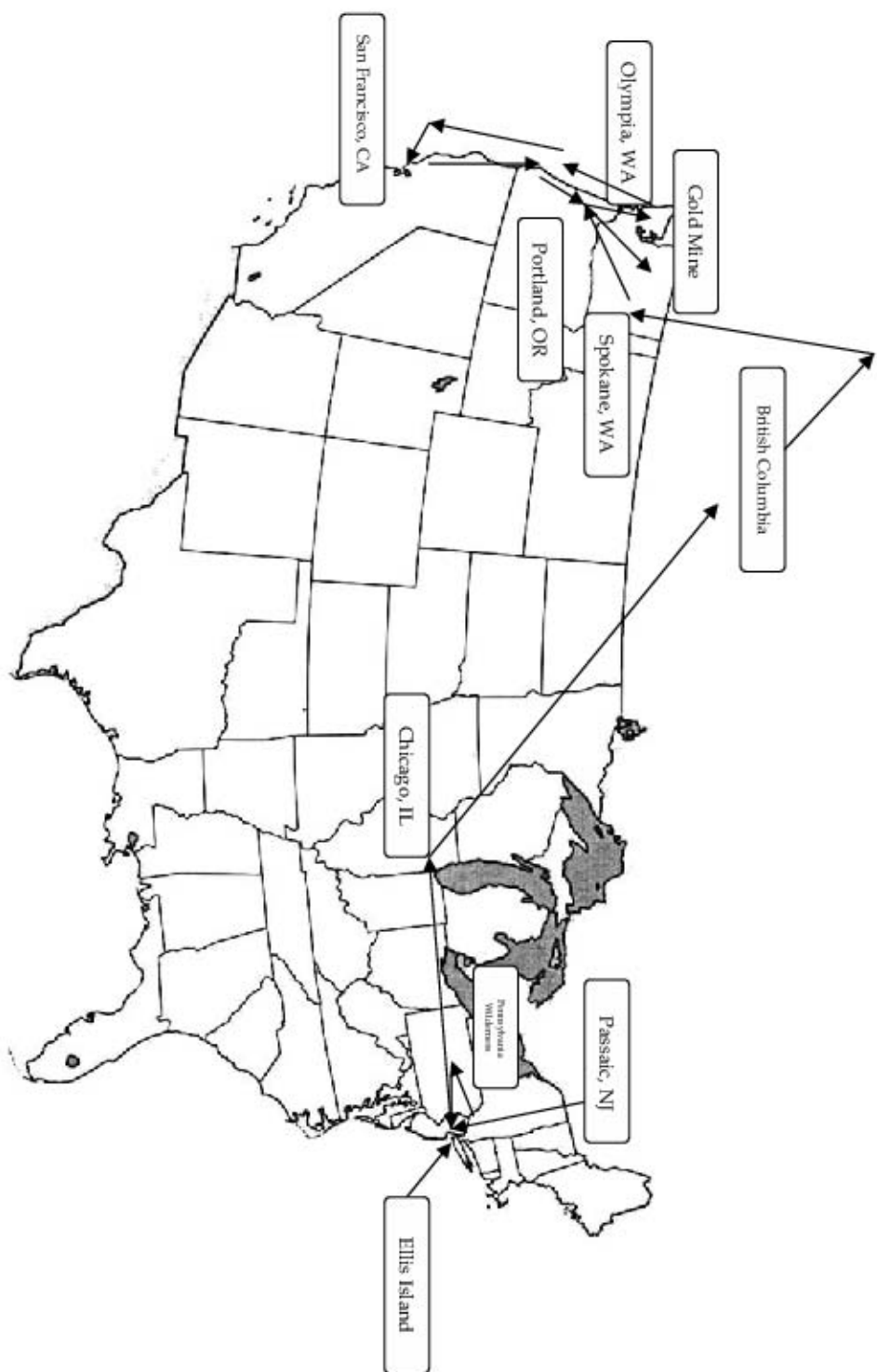
Do British Colombia ·47·

Nazad v United States ·64·

V San Franisco ·110·

Na Zaver ·116·

2007 ·119·

Moore

Cor. Second and Washington Sts.
PORTLAND, OREGON.

Alvod

Dakedy každi kraj bul inši običaj, inša čišen inša pišen, inša mišeľ, inša reč i vimišeľ, inšo spravovaňe inšo obľikaňe, inši stroj inši kroj, inša chiška inša miska i variška, narod bul jak priroda, a to bul i pravi zmišeľ života, tak jak f prirodze fšadzi inši ftaček, kraček i chrobaček, ľem taka luka pači še, dze každi kvitek inši je, a ked teraz še šicko fšadzi na jeden panelak, na jednu modu zdudovani, popmuzik, ňit už co obdzivovac, uscic, ach, Bože naš, kto ten zglupnuti švet zachraňi. Tak definoval situaciu naš rodak pan Jan Lazorik z Krivian, a od pravdi ňe je barz daľeko. Narodi druhe veľke peňeži keľtuju na zachranu jich dialektoch, zvikoch i ostatňej kulturi, tak vipatra, že to ľem mi Slovaci še haňbime za našo tradicie. Ja temu neverim, že každy z nas je grondaľ glupi. Jedno sebe zapametac mušime, že bez tradicii zvikoch, dialektu a historii nas už ňebudze. Na vlastne nohi že raz už postavic mušime. Boh nam to daroval a mi to trimac mušime bo chrichom je ked Boži dar zneuscime. Francko Sakalsky bi na isto ze mnu suhlašel, bo pravda je, ľem taka luka pači še, dze každi kvitek inši je.

1882

Pisal še rok 1882 medži troma zamkami a troma hurami, jeden na vichod, druhi na zapad a treci na sever. Na šumnich a ucešenich rovinoch stoji male mestečko, Soľna Baňa. Bulo to v mešacu marcu v tim istim roku. Ked mojo namišľene bulo o Amerike, i tak som še stretol z mojima školskima kamaratami a som še jich pital, kto chce isc ze mnu do Ameriki. Gejza mi hutori, Franz ked ti pujdzeš pujdzem i ja a ja zaš, že ked pujdze Imro, ta že nam budze vešľši. I tak še stalo, že zme še tromi nahutoreli že idzeme. Tromi mlade šuhaje, jeden bul klamfner, druhi šuster a ja najmladši bul viučeni murar. Akurat 15 aprifa skoro rano v roku 1882 som opuščel muj rodičovski dum i rodzinu. Rozlučel som še zos sušedami i znamima a už sme še pobiraľi na Prešovski štacion. Odprevadzic nas išľi Ocec, Matka cala rodzina i mojo zname i kamaraci i veľo ľudzi z Bani i Švaboch bo nam chceli povedzic budce zdravi a i sčesľivu drahu viňčovac. Ked aľe sme už prišľi na Prešovski štacion a sme še tromi Gejza, Imro a ja Franc zešľi, tu som vidzel, že každyho jedneho z nas troch tam buľi Ocec, Matka, bľizka rodzina šicke našo rovestňici i daktore našo frajirečki i veľo ľudzi co nas poznaľi i takich co nas dobre nepoznaľi, ale čuľi že tromi Baňske chlapci idu do Ameriki a nas chceli vidzec jak pujdzeme. Za štacionom stalo veľo zaprahoch co Baňske i švabske prišľi kukac jak še budzeme lučic.

Ked už na štacione začaľi vizvaňac na cugovim zvoňe, že už je čas isc do vagona každy snas prišol ku svojej Matke kľeknu na koľeno žebi

nam dali ostatní raz maceriínske požehnaňe ostatní raz sme sebe posciskali ruki. Budce zdravi a ostavajce z Bohom moja ľuba Matko. Našo Matki plakali a mi už še pobirali do teho vagona a čim skorej do tej Ameriki už isc. Jak sme už do vagona kračaki chlapci i dzefčatka nam podavali ruki i nam hutoreli, že i oňi bi chceli do Ameriki isc, aľe ňemaju očim. Dzifčata tiž bi radzi do Ameriki, aľe peňežoch ňit, abo žebi jej dajaki znamy z Ameriki šifkartu poslal, aľe co u nas medži chudobnima ľudzami bula nudza a češke časy a veľo nemohli aj teraz preto do Ameriki isc. Ked sme už vof vagoňe buli a mašina zahvizdala žeľezňica počala še rušac ta zme šicke tromi priskočeli ku oblaku a zme ostatníraz z našima očami vidzeli našo Matki a znamich na Prešovskim štacione. Ludze tam stali a čekali kim še cug ňestracel, mi viňali bile hustečki a na buce z Bohom z oblaka pokivovali. Potom sme sebe ostatňu zašpivali: Juš ja vecej po tej Baňi špacirovac ňebudzem. A druhu sme zacahli: ľuboval som švarne dzivče už ho vecej ňebudzem. A jak sme prestali špivac ta zos bľašenich bakaľaskoch "English Bitter" (paľenku) počali popijac. Ked sme prišli do Aboša (Abauj) dze našo Ocove prišli znamy a tam nam dali ostatňe ocovske požehnaňe a sme še rozlučeli. Imruf ocec Reiher, Gejzuf ocec Ivanetzky a muj ľubi ocec Sakalsky, še do domu nazad vraceli.

No i tak zme mi tromi šuhaje i jedna mlada ňevesta z Ruskej Novej Vsi znamy išla do Ameriki sme zostali sami. Ešči pred tim kim zme neprišli do Aboša nam stari Ivanetzky v Oderberku (Obišovce) co bul za konduktora na žeľezňici ta nam kupel kartki do Berlina. A v Berliňe zme sebe kupeli šifkarti a sme čekali jeden tidzeň a potom z Berlina sme kupeli karti na žeľezňicu do Belgickej krajini. Toto

mesto še vola Antverp a leži pri moru a tu sme čakali dva dni za šifu na ktorej sme mali plivac do Ameriki. Tu Vam chcem napisac, že jak sme še baveli v tim mesce, za ten čas niš zme čakali na šifu. Jak sme žesli zos železnici, ta tu na štacione už za nami agency čakali co nas vžali do Traktirni (Hotelu) tam nam dali chižu na spaňe a jedzeňe toto šicko še už rachovalo do šifkarti. Jak prišla večera ta dzvoňeli, ta zme žesli dolu zos štvarteho štoku do jednej veľkej chiži dze bulo das 150 ľudzi okolo stoloch. No mi tromi a nevesta Eržika štvarta zme še furt v kope trimali, jak sme ku stolu šedli ta zme dostali polivku dze po dva abo tri fizoli plivali, hľib bul docc tvardi, dobre že som z nim zub sebe nežlamal. Maslo bulo take mocne, že ket bim bul zavešel do našeho kurňika ta bi kuri buli z bantoch pospadali. Ale co ešci na stole bulo docc hrubej kolbasi dze barz šumňe vipatrala a na veľke falati bula nakrajana a prave na totu som sebe zubi ostrel bo každi o tim znal, že jak ja našo domove kolbasi rad jedol.

Vežňem falat tvardeho chľeba a falat kolbasi tak zrobel Imro i Gejza, jak počňem jesc tej kolbasi a prehrižam, žujem, ale dluho mi nevžalo mišľic reku ta to ñe je taka dobra jaku ja mam v kufriku, ale i tak vežňem druhi falat hrižem a hrižem i žujem a nežnam či mam polknuc bo dajak mi barz sladko šmakuje. Potom jeden z nas povedzel temu druhemu ej reku to jakaška čudna kolbasa i mňe barz čudna še vidzi, že žadneho šmaku ñema.Imro hutori že to budze na isto z koňa. Ja už ñepanetam či som vecej polknul či ñe, ale teraz už znam isto že to z koňa a že tote kolbasi ñigda šviňske meso nevidzeli a zaraz od stola zme postavali a do kuta ľedvo som došol a som še hoľem dobre vibľul, tak me fajne nacahlo. Až teraz mi prišlo na mišľ že vof Francuzkej, Belgickej krajine ľudze jedza koňske meso jak u nas